

«Нам здавалося, що він знає все або майже все і про все на світі...»

21 жовтня в Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулася Міжнародна наукова конференція «Творчий спадок А.О. Білецького в новітніх парадигмах наукового знання: до 100-річчя від дня народження». Організаторами заходу, крім Інституту філології, стали Інститут української мови НАН України та Посольство Грецької Республіки в Україні.

Вшанувати пам'ять видатного філолога, перекладача, мовознавця і літературознавця прийшли його учні, колеги і всі, хто в серці носить велику повагу та вдячність за титанічну працю українського вченого зі світовим ім'ям.

Розпочав конференцію привітанням до всіх учасників проректор із науково-педагогічної роботи Київського національного університету імені

Тараса Шевченка, професор Петро Бех. Далі слово взяв директор Інституту філології професор Григорій Семенюк, який і головував на засіданні. Він сказав, що як і багато присутніх, вважає себе учнем Андрія Білецького. Назавжди його пам'ять закарбувала незабутнє подружжя викладачів – Андрія Білецького і Тетяну Чернишову, адже обидва дослідники провадили власну наукову діяльність зокрема і

в стінах Київського державного університету.

Григорій Семенюк пригадав також відомих учнів Андрія Олександровича, серед яких – С. Семчинський, К. Тищенко, О. Пономарів, Н. Клименко та інші. Свій виступ голова засідання завершив словами про перспективи новочасних студій над багатим творчим і науковим спадком вченого.

Дружню промову та щирі привітання висловив почесний гість і співорганізатор конференції Повноважений Міністр 1-го рангу,

Надзвичайний і Повноважний посол Греції в Україні Георгундзос Георгіос. Пан посол розповів про своє приємне здивування від ознайомлення з біографією Андрія Білецького, адже ця людина мала надзвичайно великі знання, які вміло передала наступним поколінням. Крім того,

шановний гість із Греції назвав українського вченого «греком у душі, який заклав першу цеглину в розвиток елліністичних студій у Радянському Союзі, з якої сьогодні постав великий будинок». Як представник країни, яку професор Андрій Білецький любив усім серцем, пан Георгундзос Георгіос пообіцяв, що Греція, не зважаючи на будь-які проблеми, завжди підставить дружнє плече і підтримає всі наші духовні починання.

«Ми бачимо в особі Андрія Білецького вченого світового масштабу», - сказав про українського вченого ще один почесний гість конференції, директор Інституту мови та літератури імені Якуба Коласа і Янки Купали НАН Білорусі Олександр Лукашанець. Професор із Білорусі в контексті розмови про актуальність наукового доробку Андрія Білецького порушив у своєму виступі проблему збереження національної ідентичності, яка постала перед багатьма країнами світу в XXI столітті.

У своєму виступі директор Інституту української мови НАН України професор Петро Гриценко спробував відтворити «голографічну», «об'ємну» картину розвитку вітчизняного мовознавства часів розквіту наукової діяльності Андрія Білецького. Співорганізатор конференції зробив екскурс у 50-ті роки минулого століття і пригадав, як молодий Андрій Білецький видрукував книгу, яка цілковито не відповідала ідеології партії та постулатам радянського мовознавства. У монографії вчений першим серед тогочасних лінгвістів

спростовував вчення Марра та відроджував порівняльно-історичний метод. Через таку поведінку науковець наражався на великий ризик. Крім того, директор інституту розказав про особливий метод підходу до лінгвістичних явищ Андрія Олександровича, що полягав «у дослуханні до мовних фактів, «не насильства» над матеріалом і делікатності висновків». Такий підхід, пояснював Петро Грищенко, свідчить про внутрішній еллінізм, який проніс у собі крізь життя Андрій Білецький.

Про значення великої справи, якою займався український вчений, для науки історії говорив професор Віктор Ставнюк, завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Він наголосив, що без вербальної моделі античної греко-римської цивілізації годі уявити розвиток світової культури, тому всі досягнення у вивченні писемної спадщини цього періоду Андрієм Білецьким є неоціненними для історичних досліджень.

Теплі й щирі слова про свого вчителя висловила й професор Ніна Клименко. Вона розповіла слухачам про Андрія Білецького як про людину надзвичайно доброзичливу, демократичну та водночас принципову і прискіпливу. Щоб усі зрозуміли, наскільки велику енергію і внутрішню силу мала ця людина, Ніна Федорівна зазначила, що у 88 років Андрій Білецький писав вірші японською мовою.

На конференцію була запрошена також донька Андрія Білецького і Тетяни Чернишової – Марія Грекова. Вона подякувала всім учасникам ювілейного заходу за небайдужість до діяльності свого батька і сказала, що їй надзвичайно приємно бачити продовження справи Андрія Білецького.

Багатомовність конференції, яку забезпечили гості з Греції, Польщі та Білорусі, утвердила те, що Андрій Білецький не був науковцем вузького профілю. Він, учений зі світовим ім'ям, належить багатьом країнам, представники

яких сьогодні прийшли засвідчити свою вдячність і повагу до геніального філолога, блискучого перекладача і Людини з великої літери.

Текст: Ращенко Анна

Фото: Валерій Попов